

► Volební kapitulace Leopolda I., vydaná před zvolením římským císařem 18. července 1658

■ Historické otázky přímé

1. *Právo dojednat kapitulaci mělo osm kurfiřtů: Jan Filip ze Schönbornu (Mohuč), Maximilián Jindřich Bavorský (Kolín nad Rýnem), Karel Kašpar von Leyen-Hohengeroldseck (Trevír), Jan Jiří II. (Sasko), Karel Ludvík (Falc), Ferdinand Maria (Bavorsko), Fridrich Vilém (Braniborsko). Chyběl mezi nimi český kurfiřt (český král byl sám Leopold I.).*
2. *Původním korunovačním městem Karla Velikého byly Cáchy (Aachen). Od 16. století se korunovace stále častěji odehrávala ve Frankfurtu nad Mohanem, občas také v Řezně (Regensburg) nebo v Augsburgu.*
3. *němčina a latina*
4. *vestfálský mír, řád komorního soudu, Zlatá bula Karla IV. pro říši*
5. *Volební kapitulace se věnovala výběru a využití říšských daní, clům mezi teritoriálními knížectvími uvnitř říše a na Rýně nebo restitucím zabavených majetků.*

■ Historické otázky kontextuální

1. *Arcikancléřem byl mohučský arcibiskup jako představitel nejstaršího arcibiskupství v Německu.*
2. *Pyrenejský mír znamenal vítězství Francie (zisky Artois, část Lucemburska a hlavně na hranicích se Španělskem území Perpignan a Roussillon), Španělsko muselo také uznat francouzské zisky vyplývající z vestfálského míru.*
3. *Říšský acht představoval nejvyšší trest, který může císař udělit (obdoba církevní klatby). Šlo o prokletí, člověka v achtu může kdokoli beztrestně zabít, jsou mu sebrána všechna práva a majetky (konfiskace). Acht postihl např. Martina Luthera, Fridricha Falckého nebo bavorského kurfiřta Maxmiliána II. Emanuela během války o španělské dědictví za paktování se s Francií. Od volební kapitulace Karla VI. (1711) musel být acht schválen říšskými stavy.*
4. *Vikář je zástupce držitele moci. Jednalo se původně o církevní hodnost (zástupce biskupa, faráře). V kontextu jako „říšský vikář“ jde o osobu, která vykonává moc císaře v době bezvládní (interregna). Svatá říše římská byla v takovém případě rozdělena mezi dva říšské vikáře: saského a falckého kurfiřta.*